

2022-09-27

DNR: MIUN 2022/1556

Kulturdepartementet

Ku.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: ku.md@regeringskansliet.se

Remiss: Ett hållbart mediestöd för hela landet (DS2022:14)

KU2022/01230

Mittuniversitetet har anmodats att yttra sig över rubricerad utredning och avger följande yttrande.

Sammanfattning

Utredningen *Ett hållbart mediestöd för hela landet* (Ds 2022:14) bedöms i sin helhet vara välgjord, rimlig och väl avvägd i sina förslag. Till skillnad från tidigare utredningar avseende press- och mediestöd är *Ett hållbart mediestöd för hela landet* demokratiinriktat snarare än mångfaldsinriktat vilket är mycket positivt. Utredningen är också teknik- och finansieringsneutral i sina förslag vilket är bra, liksom att förslagen inte är detaljstyrda utan principstyrda. Att utredningen har fokus på de lokala och regionala medierna bedöms vara mycket rimligt. Mittuniversitetet stöder utredningens förslag i sin helhet, men pekar på några frågor som kan vara värda att beakta i det fortsatta arbetet.

Mittuniversitetet har i yttrandet fokuserat de olika förslag som utredningen innehåller i kapitel 8–11, samt kapitel 14.

Kontakt

Telefon 010-142 80 00
Webb miun.se

Campus

Sundsvall Holmgatan 10, SE-851 70 Sundsvall
Östersund Kunskapens väg 8, SE-831 25 Östersund

Yttrande i sin helhet

Mittuniversitetet stöder utredningens förslag i sin helhet, och kommenterar de förslag där man kan tillföra något samt i övrigt ge sammanfattande bedömningar.

Förslag om grunderna för mediestödet (kapitel 8)

Förslaget är generellt nytänkande och anpassat till dagens mediasamhälle. Siffersatt detaljstyrning är borttaget och ersatt med ett mer rimligt förhållningssätt. Samtliga förslag tillstyrks.

Samtidigt är det svårt att låta bli att påpeka att demokrativillkoret kan komma att bli problematiskt för Mediestödsnämnden att bedöma. Tidigare utredningar har diskuterat frågan, och ett demokrativillkor har tidigare saknats. Med tanke på medieutvecklingen är det antagligen dags att införa ett sådant, trots att det kommer att bli problematiskt för mediestödsnämnden. Frågan är om den vaga och öppna skrivningen kring statens värdegrund kommer att vara till hjälp? Förslaget som ges i utredningen är kortfattat, och resonemanget visar hur svår bedömningen kommer att bli. Mittuniversitetets bedömning är ändå att det är värt ett försök att införa ett demokrativillkor.

Ett sammanhållet redaktionsstöd (kapitel 9)

Också dessa förslag tillstyrks i sin helhet. Uppdelningen i redaktionsstöd och utökat redaktionsstöd ger möjligheter att utveckla journalistik i områden med så kallade vita fläckar. Att lönsamma redaktioner inte ska kunna söka stöd är bra.

Mittuniversitetet vill emellertid peka på en principiell fråga som eventuellt bör utvecklas. Det gäller förslag 9.1.3, om lokal och regional nyhetsförmedling. Dagens Nyheter har i dagsläget inte något stöd (och säger sig heller inte vilja söka det), men teoretisk skulle det kunna bli en möjlighet om de tappade i lönsamhet. Även om DN åtminstone delvis blivit en rikstidning under de senaste decennierna, har den också ett visst fokus på Stockholmsregionen som bevakningsområde, dvs regional bevakning. Svenska Dagbladet är idag en stor bidragstagare och samma

resonemang kan appliceras på dem; det är både en regional och en nationell tidning. Kanske behövs ytterligare klargörande för de medier som är både regionala och nationella?

Beslut om mediestöd (kapitel 10)

Mittuniversitetet stöder de båda förslagen, och uppskattar särskilt att mediestödsnämndens sammansättning ändras (förslag 10.2) så att den blir mer oberoende och att aktiva politiker inte längre kan vara ledamöter. Egenintresset och det politiska spelet har blockerat många tidigare beslut.

En ordnad övergång till ett nytt redaktionsstöd (kapitel 11)

Att övergångsreglerna är generösa är viktigt, och så ser också förslaget ut. Inom några år kommer man med säkerhet att se nedläggningar av dagens så kallade andratidningar, men med ett demokratisyfte för mediestödet är det inte särskilt problematiskt. Viktigare är att småtidningar ges möjlighet att anpassa sig, och att systemet på sikt blir hållbart.

Konsekvenserna av förslagen (kapitel 14)

Nedläggning av andratidningar nämns här som en tänkbar konsekvens, men det är självklart viktigare att täcka en stor del av landet med journalistik än att vissa orter ska ha två titlar, i samtliga fall – utom Stockholm – med samma ägare.

Värt att instämna i här är också att incitamentsstrukturen förbättras då den journalistiska kärnverksamheten och platser med svag bevakning premieras.

De sammantagna konsekvenserna av ett förändrat mediestöd bedöms bli mycket positiva, och det föreslagna mediestödet bedöms kunna fungera i dagens mediasamhälle på ett helt annat sätt än dagens system.

Föredragande och beslut

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Anders Fällström efter utarbetande av professor Ingela Wadbring och föredraget av Kajsa Falasca. Närvarande vid den slutliga behandlingen av ärendet har förvaltningschef Lotten Glans, samordnare Anna Haeggström och studentrepresentant Erik Lund varit.

Sundsvall 2022-09-27

Anders Fällström, rektor